

AM VRUT  
**LIBERTATEA**  
ȘI AM AJUNS ROBI

ISBN 978-606-8195-61-2

# AM VRUT LIBERTATEA ȘI AM AJUNS ROBI

Însemnările MONAHULUI ARSENIE  
despre prietenie, artă, droguri și  
ispitele din vremurile noastre

Traducere din limba sârbă de  
IONUȚ și SLADJANA GURGU

PRECISIA



Amintiri și extrase din jurnalul unui monah despre cel mai iubit prieten al său din tinerețe, pictorul Dușan „Ghera” Gherzici, prea devreme plecat dintre noi, și încă despre Dumnezeu, suflet, Biserică, arta contemporană și vremurile în care trăim.

## **Cultura Rock'n'roll și drogurile**

Ce-i muzica? O trăire a sufletului? O creație artistică? Un mod de viață? Asta-i prima întrebare pe care-o ridicăm înainte de-a începe povestea lungă și dramatică a Rock'n'roll-ului. Căci numai răspunsul la întrebarea asta ne va da cheia înțelegerii neobișnuitului experiment spiritual numit Rock'n'roll.

Fără îndoială, muzica este trăire. Și una din cele mai fine trăiri țâșnite din sufletul omenesc. Ne gândim, spunând acestea, atât la procesul de creație al compozitorilor, cât și la receptarea muzicii de către ascultători. Muzica vine din adâncurile ființei omenești și se întoarce în ele.

Și, firește, muzica este creație. Cea mai înaltă dintre creațiile omenești. Dintre toate artele, poate cea mai desăvârșită, mai intimă și mai puternică. Asemenea, cei care o ascultă sunt mai ales oameni cu o sensibilitate rară, cu o așezare emoțională osebită, căci muzica va căuta mereu sufletele blânde. Ce putem spune însă despre muzica modernă, a cărei agresivitate este cel mai bun indicator al stricării sufletești prin care a trecut omului contemporan...

Un lucru este sigur. În fața muzicii, nu putem rămâne indiferenți. Nimeni nu poate spune vreodată despre vreo creație muzicală că ar fi neutră din punct de vedere al emoțiilor transmise. Căci orice

melodie aduce cu sine lumea spirituală a creatorului ei, mișcările lăuntrice ale cugetului său și trăirile inimii sale. Și iată cum muzica ajunge să modeleze duhul unui întreg popor. Cu toții suntem muzica pe care-o ascultăm: îi respirăm duhul, tindem către idealurile pe care ni le oferă și vibrăm la trăirile ascunse în ea. Dar o muzică născută pe alte meleaguri, nu aduce ea ceva străin cu sine? De bună seamă, căci nu vine singură, ci poartă ca-ntr-un căuș întreaga-i cultură de proveniență, asemenea și ritmurile sufletești ale creatorilor ei.

Cu toții știm că muzica națională este o importanță caracteristică a identității fiecărui popor. Să nu uităm, așadar, că unul din cei mai mari poeți Sârbi ai secolului XX, Momcilo Nastasievici, vorbea despre însemnătatea muzicii ca despre un stâlp de temelie al identității naționale și, în eseurile sale, descoperea existența „melodicității materne.” Muzica la care-ți saltă inima, aceea-i patria ta.

Și inima generațiilor noastre de astăzi la ce muzică saltă acum?

### **Ce ascultăm?**

Turbo-folk, în topuri încă din anii '90, este consecința firească și expresia fidelă a destrămării vieții noastre sociale, din cauza pierderii conștiinței naționale

sub comunism, erodării sistemului de valori, necunoașterii propriilor tradiții muzicale, precum și schimbării perspectivei asupra lumii survenită în post-comunism. Cultul câștigului rapid, femeilor ușoare și distracțiilor superficiale, „eroii” zilelor noastre, mafioții și manelistele, năvălirea necontrolată a ritmurilor străine văzute în mod greșit ca muzică populară, toate acestea ne-au pervertit și desfigurat gustul în asemenea măsură, încât am avea nevoie acum de mulți ani de postire muzicală și curățire doar ca să ne venim în fire.

În al doilea rând, avem fuga, oarecum îndreptățită, de „ofertele” autohtone mai sus pomenite spre tot felul de topuri muzicale Occidentale, mai frumos ambalate, dar nu mai puțin lipsite de substanță, care ajung la rândul lor să întipărească în sufletul tineretului nostru noi matrice mentale. Astăzi, Rock'n'roll-ul este un „tataie” trecut bine de 50 de ani, demult șifonat de vreme. Muzica nouă a ajuns cu mult mai departe, cu mai mare viteză și spre un mai deplin nonsens. Căci, asemenea vremurilor pe care le trăim, și ritmurile muzicale devin din ce în ce mai accelerate, până când ne vor sări timpanele. Abia atunci, probabil, după ce totul se va opri, vom mai putea trăi întoarcerea armoniei.



În al treilea rând, vedem că muzica clasică, romanțele și muzica contemporană de calitate sunt atât de greu de regăsit pe harta culturală a Serbiei, din pricină că am avea nevoie nu doar de artiști serioși, ci și de un public serios. Partea bună din toată istoria asta este că trăim în zilele noastre o adevărată reînviere a muzicii duhovnicești și a celei tradiționale și deja gustăm din roadele lor de cea mai bună calitate. Iată cum, într-un fel modern, se înnoiește moștenirea noastră muzicală. Și nu s-ar fi ajuns aici, dacă nu s-ar fi petrecut întâi în societate un proces de reînnoire duhovnicească, care și-a căutat neîndoielnic și forma de expresie artistică.

Atunci, la ce bun să mai discutăm acum de Rock'n'roll când, în zilele noastre, narcomania e la fel de mult prezentă și în turbo-folk, și în tečno? Pentru că toate acestea sunt doar sub-produsele unei civilizații ce caută stimulenți chimici ca să fugă de nonsensul vieții lor și să atingă un „rai artificial.” În timp ce Rock'n'roll-ul a fost, paradoxal, cel care s-a revoltat împotriva acestei civilizații, dar și cel mai bun purtător de cuvânt al absurdului ei.

Să fie oare întâmplător că istoria Rock'n'roll-ului începe odată cu marea schimbare spirituală din anii '60, ai secolului XX când civilizația Apuseană a vrut să rupă definitiv legăturile cu identitatea ei

Creștină? Putem înțelege oare rock-ul fără înțelegerea revoluției sexuale și a tuturor celorlalte revoluții ale epocii moderne? Sloganuri precum „Sex, Drugs & Rock’n’roll” și „Live fast, die young and leave a good-looking corpse,” au un mesaj limpede. Rock-ul autohton se deosebea totuși de cel străin prin faptul că promova mult mai puțin satanism, dar tot la fel de multă promiscuitate și droguri. Rock-ul autohton a fost acceptat de puterea comunistă ca să canalizeze convenabil revolta tineretului, care astfel, din interiorul sistemului, putea fi mai ușor de controlat. La noi, la fel ca în Occident, această revoltă și-a depus armele în industria divertismentului și a marilor câștiguri, din ea rămânând doar jucarea rolului de revoltă, adică o formă goală, lipsită de orice conținut.

### **Ortodoxie și Rock’n’roll**

Este Rock’n’roll-ul ceva mai mult decât o simplă muzică? Ajunge să se transforme, din simplu gen muzical, într-o ideologie? Să impună un mod de viață?

Că este un curent muzical, este indiscutabil, căci gusturile nu se discută. Că este o revoltă tinerească și un mod de distracție – este, asemenea, de înțeles, căci floarea vârstei își cere prețul ei. Însă problema se pune în momentul în care din Rock’n’roll se face

# COLOFON

**Traducere/** Ionuț și Sladjana Gurgu

**Redactor/** Anca Stanciu

**Lector/** Aniela Târnăucă

**Layout, Copertă/** Andreea Mihaie

**Dtp/** Andra Pavel

**Editura Predania/** București

**www.predania.ro**

București

**Distribuție/** Supergraph

021 320 6119

ISBN 978-606-8195-61-2

**PREDANIA**

2019